

📌 نبض اقتصاد

ازسریگری پروازهای ایران به کراچی

هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران ازسریگری پروازها به مقصد کراچی از دو مبدأ فرودگاه بین‌المللی امام خمینی(ره) و فرودگاه مشهد را اعلام کرد و بر اساس برنامه جدید، هر هفته یک پرواز از تهران و یک پرواز از مشهد به مقصد کراچی انجام می‌شود.
براساس اطلاعیه هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران، نخستین پرواز مسیر مشهد – کراچی – مشهد پس از وقفه، روز سه‌شنبه(۱۴ مهر)انجام شدوپرواز برگشت‌این مسیر نیز بامداد چهارشنبه (۱۵ مهر) در فرودگاه مشهد به زمین نشست.
براساس برنامه پروازی ایران ایر، مسیر مشهد– کراچی – مشهد روزهای سه‌شنبه هر هفته برقرار خواهد بود.
همچنین درادامه روندازسریگری پروازهای کراچی، مسیر تهران – کراچی – تهران نیز روزهای دوشنبه هر هفته انجام می‌شود.
با برقراری مجدد پروازهای کراچی از دو مبدأ تهران و مشهد، این مسیر بار دیگر در شبکه پروازهای بین‌المللی هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران قرار گرفته است.
طبق اعلام هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران، پروازهای تهران – استانبول، مشهد – استانبول، تهران – نجف و اصفهان – نجف نیز در شبکه پروازی بین‌المللی این شرکت برقرار است.

گسترش همکاری‌های

فنی و مهندسی ایران و افغانستان

وزیر نیرو هدف از سفر خود به افغانستان را گسترش همکاری‌های فنی و مهندسی با همسایگان برشمرد و گفت: در حال حاضر تعاملات خوبی بین دو کشور وجود دارد. عباس علی‌آبادی دیروز در بدو ورود به افغانستان، با اشاره به اشتراکات تاریخی، زبانی و فرهنگی دو ملت، اظهار داشت: ایران و افغانستان دو کشور هم‌زبان و دارای فرهنگ مشترک هستند و این اشتراکات، زمینه مناسبی برای توسعه همکاری‌ها در حوزه‌های مختلف فراهم می‌کند. وزیر نیرو با تشریح اهداف سفر خود گفت: ضرورت داشت برای مذاکره و دیدار با مقامات حوزه آب و انرژی سفری به کابل داشته باشیم، از سوی دیگر بازدید از پنجمین نمایشگاه بین‌المللی ایونجیفه افغانستان و گسترش همکاری‌های فنی و مهندسی با کشورهای همسایه از جمله افغانستان، از مهم‌ترین اهداف این سفر است. علی‌آبادی با اشاره به وضعیت تبادلات میان دو کشور اعلام‌کرد: در حال حاضر امکان صدور خدمات فنی و مهندسی بین دو کشور وجود دارد و به دنبال افزایش آن هستیم و فرصت خوبی برای گسترش این همکاری‌ها مهیا شده است.

تورم خود رو به ۱۳۵ درصد رسید

بر اساس تازه‌ترین آمار منتشرشده از سوی مرکز آمار ایران، نرخ تورم سالانه شاخص کل به ۷۲/۶ درصد رسیده و تورم نقطه‌به‌نقطه این شاخص نیز ۸۹/۸ درصد ثبت شده است. تورم ماهانه شاخص کل هم در این دوره ۴/۲ درصد اعلام شده است. در میان گروه‌های مختلف هزینه‌ای، حمل‌ونقل یکی از کانون‌های اصلی فشار تورمی بوده‌است. براساس این آمار، نرخ تورم سالانه گروه حمل‌ونقل به ۷۸/۴ درصد رسیده و تورم نقطه‌به‌نقطه این گروه با عبور از مرز ۱۱۵ درصد، رقم ۱۱۵/۲ درصد رانبت کرده‌است. تورم ماهانه حمل‌ونقل نیز ۷/۹ درصد بوده است. بررسی جزئیات گروه حمل‌ونقل نشان می‌دهد بیشترین فشار تورمی در این بخش به خرید وسایل نقلیه مربوط بوده است. تورم سالانه خرید وسایل نقلیه به ۸۸/۶ درصد رسیده، اما رقم تورم نقطه‌به‌نقطه این بخش با جهشی قابل توجه، ۱۳۵/۷ درصد ثبت شده است. تورم ماهانه خرید وسایل نقلیه نیز ۱۷/۴ درصد اعلام شده است. به‌این ترتیب، خرید خودرو و سایر وسایل نقلیه در صدر زیرگروه‌های حمل‌ونقل از نظر رشد قیمت قرار گرفته است؛ موضوعی که می‌تواند بخش قابل توجهی از قدرت خرید خانوارهایی را که برای تأمین وسیله نقلیه نیازمند خرید جدید هستند، تحت فشار قرار دهد. پس از خرید وسایل نقلیه، استفاده از وسایل حمل‌ونقل شخصی نیز با تورم قابل توجهی مواجه بوده است. نرخ تورم سالانه این بخش ۷۲/۷ درصد، تورم نقطه‌به‌نقطه آن ۱۱۰/۹ درصد و تورم ماهانه آن ۷/۲ درصد گزارش شده‌است. در مقابل، خدمات حمل‌ونقل عمومی نسبت به دو بخش دیگر وضعیت ملایم‌تری داشته، هرچند نرخ‌های تورمی آن همچنان بالاست. تورم سالانه این بخش ۷۲/۱ درصد، تورم نقطه‌به‌نقطه ۸۷/۵ درصد و تورم ماهانه ۳/۵ درصد اعلام شده است. اهمیت گروه حمل‌ونقل در سبد مصرفی خانوار نیز قابل توجه است. ضریب اهمیت این گروه در شاخص کل ۸/۹۳ درصد اعلام شده که از این میزان، ۳/۴۴ واحد به خرید وسایل نقلیه، ۴/۰۶ واحد به استفاده از وسایل نقلیه شخصی و ۱/۵۲ واحد به خدمات حمل‌ونقل عمومی اختصاص دارد.

خبر

وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی اعلام کرد: سرپرستان خانوارهای تحت پوشش نهادهای حمایتی کميته‌امداد امام خمینی(ره) و سازمان بهزیستی کشور و دارای رقم پایانی کد ملی ۲۰۱ یا ۱۵ مهرماه (دیروز) امکان استفاده از اعتبار کالابرگ یک میلیون تومانی خود را خواهند داشت.
خانوارهایی که رقم پایانی کد ملی سرپرست آنها ۳ تا ۶ است، از ۲۵ مهرماه مشمول دریافت کالابرگ خواهند

افزایش اعتبار کالابرگ

به روزهای آینده

موکول شد

بازار ارز پس از چند هفته نوسان و

افزایش انتظارات تورمی، روز گذشته

شاهد یکی از جدی‌ترین

عقب‌نشینی‌های قیمتی خود در روزهای اخیر بود؛ به‌طوری که قیمت دلار در بازار غیررسمی حدود ۱۰ هزار تومان کاهش یافت و به محدوده ۲۶۲ هزار تومان رسید. این کاهش در شرایطی رخ داده‌که بانک مرکزی با هدف کاهش فشارروانی بر بازار، برنامه عرضه دو میلیارد دلار ارز را در دو مرحله در دستور کار قرار داده است. در چنین شرایطی، بانک مرکزی به عنوان سیاست‌گذار پولی تلاش کرد با افزایش عرضه و ارسال پیام روشن به بازار، دامنه انتظارات افزایشی را محدود کند. بانک مرکزی اعلام کرد که تا سقف دو میلیارد دلار اسکناس وارد بازار خواهد کرد که در مرحله نخست یک میلیارد دلار از طریق شعب منتخب بانک‌ها و صرافی‌های بانکی عرضه شده است. در این طرح، افراد بالای ۱۸ سال می‌توانند با کارت ملی تا سقف ۱۰ هزار دلار ارز دریافت کنند.

کاهش شتاب نقدینگی

عبدالنصر همتی، رئیس‌کل بانک مرکزی شامگاه سه‌شنبه هفته جاری در توضیح سیاست‌های پولی و ارزی کشور، ابتدا به موضوع تورم و نقدینگی اشاره و اظهار کرد: «کنترل تورم و تأمین کالاهای اساسی دو راهبرد اصلی بانک مرکزی در شش‌ماهه اول سال بوده است.» وی با یادآوری این‌که به خاطر رشد نقدینگی و پشت‌سرگذاشتن دو جنگ و فشارهایی که به نقدینگی وارد شد، شاهد شتاب نقدینگی در ابتدای امسال بودیم، افزود: «در این شرایط که فشارهای اقتصادی زیاد است، توانستیم، کالاهای اساسی، دارو و نیازهای معیشتی مردم و همچنین مواد اولیه کارخانجات را تأمین کنیم.»

اهمیت این سخنان در آن است که سیاست ارزی بانک مرکزی از نمی‌توان جدا از سیاست پولی آن بررسی کرد. کنترل بازار ارز در شرایطی که نقدینگی با سرعت بالایی افزایش پیدا کند، دشوارتر خواهد بود؛ چراکه بخشی از نقدینگی می‌تواند به سمت دارایی‌هایی مانند ارز و طلا حرکت کند؛ بنابراین کاهش سرعت رشد نقدینگی، در کنار تأمین کالاهای اساسی و مواد اولیه، بخشی از سیاست مهار فشارهای تورمی محسوب می‌شود. همتی در ادامه با بیان این‌که بخشی از هدف‌گذاری‌ها در خصوص مهار تورم به نتیجه رسیده است، از کاهش شتاب رشد نقدینگی در سه ماه اخیر خبر داد و اظهار کرد: «یکی از اهداف اصلی آمریکا ایجاد ابرتورم در ایران بوده اما بانک مرکزی و دولت با کمک یکدیگر از وقوع این موضوع جلوگیری کردند.»

رئیس‌کل بانک مرکزی اعلام کرد: «رشد ماهانه نقدینگی در شهریور به ۱/۳ درصد رسید ضمن آن‌که رشد نقطه‌به‌نقطه نقدینگی نیز در شش

بود، خانوارهایی که رقم پایانی کد ملی سرپرست آنها ۷ یا ۸ است، از ۱۵ آبان‌ماه می‌توانند از کالابرگ یک میلیون تومانی همراه خود استفاده کنند. پیش از این دولت وعده داده بود که رقم کالابرگ برای دهک‌های پایین از نیمه مهرماه افزایش پیدا می‌کند؛ با این حال معاون رفاه و امور اقتصادی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی با اعلام این‌که تیم اقتصادی دولت هنوز بابت عدد و تعداد

قیمت‌ها در آینده را بالا بریزی می‌کنند، ممکن است تقاضای خود را جلو بیندازند و به خرید ارز یا طلا روی بیاورند. در این وضعیت، تقاضای ایجادشده الزاما به معنای افزایش نیاز واقعی وارداتی نیست. همتی در همین زمینه می‌گوید: «اینجا باعث شد تا تقاضای ارز در بازار افزایش پیدا کند ولی تقاضای کالا نبود چون ما کالا را روزانه برای بازار تأمین می‌کنیم، این تقاضای کاذب سبب شد تا ارز به رقم‌هایی که الان هست، برسد. ما از قبل برای همه این مشکلات از قبل در بانک مرکزی طراحی کرده بودیم. وقتی این اتفاق افتاد، بلافاصله برنامه خود را که مدیریت بازار ارز هست، اجرایی کردیم.» با این حال اگر بخشی از افزایش تقاضا ناشی از نگرانی درباره آینده باشد، افزایش عرضه می‌تواند این پیام را به بازار منتقل کند که منابع ارزی برای پاسخگویی به تقاضای احتیاطی وجود دارد؛ همان موضوعی که در تصمیمات بانک مرکزی اجرا شد. البته همتی درباره ورود بانک مرکزی به بازار تصریح کرد: «هدف از مداخله در بازار ارز، مدیریت نوسان و ایجاد ثبات است، نه تعیین یک نرخ کف یا تثبیت قیمت در عددی مشخص.» این رویکرد به معنای آن است که بانک مرکزی قصد ندارد برای مدت نامحدود از یک قیمت خاص دفاع کند؛ بلکه تلاش می‌کند از جهش‌های ناگهانی جلوگیری کند و اجازه ندهد رفتارهای هیجانی، قیمت‌ها را از مسیر متعارف خود دور کند؛ در همین حال با اجرای تصمیمات بانک مرکزی ابتدا روند صعودی نرخ ارز متوقف شد و از روز گذشته روند نزولی به خود گرفت.

اما بخش مهم‌تر سخنان رئیس‌کل بانک مرکزی به تحلیل علت افزایش نرخ ارز اختصاص داشت. همتی تأکید کرد که جهش اخیر الزاما ناشی از کمبود منابع ارزی نیست و بخش مهمی از آن به انتظارات تورمی و جنگ روانی بازمی‌گردد. وی درباره علت عرضه دو میلیارد دلار در بازار توضیح داد: «آمریکایی‌ها از چند هفته پیش مرتب یک فضاسازی رسانه‌ای را آغاز و اعلام کردند که می‌خواهند فشارهای اقتصادی را بیشتر کنند و حتی توییت‌های یکدیگر را ریتوییت می‌کردند تا اقتصاد ایران را به هم بریزند؛ با این جنگ روانی و القائاتی که به راه انداختند، تا حدودی انتظارات تورمی کشور را بالا بردند؛ طبیعی است وقتی انتظارات تورمی بالا می‌رود، همه به سمت خرید دارایی‌هایی می‌روند که انتظارات تورمی را هیچ دارایی‌هایی نمی‌روند که انتظارات تورمی را هیچ بررسی این بخش از سخنان رئیس‌کل بانک مرکزی نشان می‌دهد که بازار ارز در شرایط جنگی فقط از متغیرهای تجاری و اقتصادی اثر نمی‌پذیرد. هنگامی که فعالان اقتصادی احتمال افزایش

همتی با اشاره به تجربه سال‌های گذشته گفت:

تالار شیشه‌ای

بورس قله ۸ میلیون واحد را فتح کرد

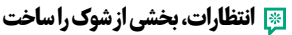
تداوم روند صعودی بازار است و از سوی دیگر، سطح حساس جدیدی را پیش روی بورس قرار می‌دهد. عبور از مرزهای روانی در بازار سهام معمولا با افزایش توجه سرمایه‌گذاران همراه می‌شود و در صورتی که با افزایش ارزش معاملات و ورود نقدینگی همراه باشد، می‌تواند اعتبار بیشتری برای روند صعودی ایجاد کند. در کنار شاخص کل، شاخص کل هم‌وزن نیز عملکرد مثبتی داشت. این شاخص با افزایش ۳۶ هزار و ۴۷۲ واحدی، معادل ۱۷۷۳ درصد، در سطح ۲ میلیون و ۱۵۰ هزار و ۴۳۷ واحد قرار گرفت. رشد همزمان شاخص کل و شاخص هم‌وزن نشان می‌دهد رشد دیروز بازار صرفا به چند سهم بزرگ و شاخص‌ساز محدود نبوده و بخش قابل توجهی از نمادهای بازار نیز با افزایش قیمت مواجه شده‌اند. در پایان معاملات، ۷۱۷ نماد در محدوده مثبت قرار گرفتند و تنها ۱۳۸ نماد در محدوده

دقیق مشمولان طرح افزایش اعتبار کالابرگ به توقف نهایی نرسیده‌اند، گفت: همه تلاش دولت این است که شرایط بهره‌مندی تعداد بیشتری از هموطنان را مهیا کند. یعقوب اندایش افزود: یکی از چالش‌های اصلی اجرای این طرح، تأمین منابع پایدار است. لذا بعد از تصویب و ابلاغ عدد دقیق منابع کالابرگ در سازمان برنامه‌و بودجه، طرح افزایش اعتبار کالابرگ اجرایی و آغاز خواهد شد.

موشکی و مهمات را می‌دهیم، اطلاعات ارزی را هم نمی‌دهیم، مگر در جایی که لازم باشد.» همتی اعلام کرد: «ازاول سال تا نیمه مهرماه ۲۴/۹ میلیارد دلار تأمین ارز برای واردات انجام شده است. این رقم در مقایسه با رقم ۲۸ میلیارد دلار سال گذشته ۱۲ درصد کاهش داشته که بخشی از آن در صنعت بوده و کاهش در کالاهای اساسی و دارو رخ نداده است. حتی در دارو نیز ۳۰ درصد

بیشتر از پارسال تأمین ارز انجام شده است» بررسی‌های جام‌جم حاکی از آن است که وضع درآمد‌های ارزی کشور نسبت به سال گذشته، نه‌تنها تغییر نکرده بلکه در بعضی از ماه‌های گذشته وصول درآمد‌های ارزی بیشتر هم شده است؛ به‌طوری که در کنار بازگشت ارزهای صادراتی، روزانه به‌طور متوسط حدود ۱۹۵ میلیون دلار در مرکز مبادله ارز و طلای ایران، به‌صورت مستقیم و غیرمستقیم معامله می‌شود؛ بخش مهمی از این معاملات برای تأمین کالاهای اساسی و دارو است.

انتظارات، بخشی از شوک را ساخت

بررسی شواهد میدانی نشان می‌دهد که صعود ناگهانی نرخ دلار نه حاصل کسری بنیادین در تراز تجاری بلکه برآمده از انتظارات تورمی بود که اتاق‌های فکر جنگ اقتصادی دشمن علیه ایران مدیریت می‌کردند. وقتی دشمن با عملیات میدانی نظیر تلاش برای محاصره دریایی و بستن مسیرهای صادراتی، درصدد القای حس بن‌بست است، طبیعی است که تقاضای احتیاطی در جامعه افزایش یابد. با این حال، ورود بانک مرکزی به بازار ارز با هدف مدیریت نوسان و شکستن حباب‌های قیمتی، توانست فضای انتظارات افسارگسیخته را مسدود کند. تجربه سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹ نشان می‌دهد بازار ارز پس از دوره‌های جهش شدید می‌تواند در صورت تغییر انتظارات، مسیر معکوس را تجربه کند؛ بنابراین، در صورت فروکش کردن انتظارات تورمی، امکان اصلاح قابل توجه نرخ ارز وجود خواهد داشت؛ همان‌گونه که در مهرماه سال ۹۷ نیز شاهد عقب‌نشینی سنگین قیمت‌ها پس از دوره‌های التهاب بودیم. تصویر بازار ارز را نباید تنها از روی تابلوی قیمت دلار خواند. از یک سو، اقتصاد کشور با فشارهای ناشی از جنگ و تحریم روبه‌روست و از سوی دیگر، جریان تأمین ارز، درآمد‌های صادراتی، ذخایر ارزی و ابزارهای مداخله بانک مرکزی همچنان فعال است. بنابراین در چنین شرایطی، مهم‌ترین وظیفه بانک مرکزی، ایجاد ثبات و جلوگیری از شکل‌گیری موج‌های هیجانی است. عرضه هدفمند ارز، کنترل رشد نقدینگی، تأمین مستمر کالاهای اساسی و دارو، بازگرداندن ارزش صادراتی و کاهش انتظارات تورمی می‌تواند مجموعه‌ای باشد که بازار را به سمت آرامش هدایت کند.

در پایان معاملات، ارزش سفارش‌های خرید به حدود ۱۵هزار

و ۵۲ میلیارد تومان رسید، در حالی که ارزش سفارش‌های فروش حدود ۵۸هزار و ۵۰۰ میلیون تومان بود. همچنین بازار با حدود ۴۵۸ صف خرید در برابر تنها ۲۶ صف فروش به‌کار خود پایان داد. در گزارش دیگری از وضعیت پایانی بازار، ارزش صف‌های خرید بیش از ۲۱ هزار میلیارد تومان و ارزش صف‌های فروش کمتر از ۲۰۰ میلیارد تومان اعلام شده است. این فاصله قابل توجه میان سمت تقاضا و عرضه، یکی از مهم‌ترین نشانه‌های قدرت خریداران در معاملات دیروز محسوب می‌شود. نکته قابل توجه این‌که تعداد صف‌های خرید در طول معاملات تقریبا دوبرابر شد. این اتفاق در شرایطی رخ داد که بازار در میانه معاملات با افزایش عرضه مواجه شده بود. بنابراین بازگشت صف‌های خرید را می‌توان نشانه‌ای از توان بازار برای جذب عرضه‌های مقطعی دانست.

بررسی عملکرد بازار سهام در طول هفته نیز تصویر مثبتی را نشان می‌دهد. شاخص کل بورس در هفته جاری با رشد ۴/۷ درصدی نسبت به هفته گذشته، به سطح ۸ میلیون و ۱۳۱ هزار و ۹۲ واحد رسید. از سوی دیگر، متوسط ارزش معاملات خرد در هفته جاری به حدود ۴۴ هزار و ۹۴۷ میلیارد تومان رسید. این رقم نسبت به متوسط سال جاری حدود ۸۸ درصد بیشتر بوده است چراکه متوسط ارزش معاملات در سال جاری حدود ۲۳ هزار و ۹۶۹ میلیارد تومان اعلام شده است. در مجموع، معاملات دیروز را می‌توان یکی از قدرتمندترین روزهای بورس در هفته جاری دانست؛ روزی که شاخص کل برای نخستین بار از مرز ۸ میلیون واحد عبور کرد، شاخص هم‌وزن نیز رشد قابل توجهی داشت. پول حقیقی وارد بازار شد و تعداد صف‌های خرید به شکل محسوسی از صف‌های فروش پیشی گرفت.